

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“, С. ПЕТЪРЧ
оби. Костинброд, София област, ул. „Булдурже“ №2,
тел. 07116 2033 , 0893615070,
email: kost_pet@abv.bg

УТВЪРДИЛ:.....
ДИРЕКТОР
НЕЛИ СПАСОВА

**ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РИСК ОТ РАННО ОТПАДАНЕ ОТ
СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И
УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
(2023 – 2024)**

ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование за 2023/2024 учебна година е разработен в изпълнение на Стратегията на ЕС "Европа 2020", Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 . 2030г.), както и Стратегията за развитие на ОУ "Отец Паисий", с. Петърч.

Планът е основен инструмент за реализация на Стратегията и представлява неразделна част от нея. Дейностите са съобразени както с подобряване на достъпа до образование, така и с повишаване на неговото качество.

Изпълнението на поставената цел в стратегията за "Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка на децата и училищно образование на учениците като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната" не би могла да бъде изпълнена, ако не се постигне оптимална координация и взаимодействие между различните институции, които са заинтересовани страни в процеса на справяне с проблема.

ПЛАН ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКА ОТ РАННО ОТПАДАНЕ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2023 - 2024г.)				
Мерки за реализиране на политиките	Ангажирани институции	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
1	2	3	4	5
ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСК ОТ РАННО ОТПАДАНЕ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА				
I. Осигуряване на позитивна образователна среда				
1. Политики в училището				
1.1.Актуализиране на стратегията за развитие на училището със специфични политики и мерки за превенция на отпадането от образователната система.	Директора на училището; общински съвети и общинска администрация;	До началото на учебната година	В рамките на бюджета на заинтересованите страни	Наличие на разработена и актуализирана стратегия.
1.2. Прилагане на специфични политики и мерки за превенция на отпадането от образователната система по стратегиите за развитие на училищата.	Директора на училището; общински съвети и общинска администрация;	2023 - 2024г.	В рамките на бюджета на заинтересованите страни и други източници.	Дял на учениците, повтарящи класа – общо и по образователни степени и етапи.

1.3. Провеждане на регионални срещи с екипите за обхват в общината.	РУО, община, членове на екипите за обхват и други заинтересовани страни	2023 - 2024г.	В рамките на средствата в бюджетите на участващите институции и от други техни източници.	По 3 срещи за планиране и отчет на дейността.
1.4. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата и учениците.	Училища, общинска администрация, Администраторите по училищата.	2023 - 2024г.	В рамките на средствата в бюджетите на участващите институции.	Брой неуважителни и уважителни отсъствия. Брой преместени ученици.
1.5. Планиране и реализиране на съвместни информационни кампании от заинтересованите страни за намаляване на риска от ранното напускане на училище и за повишаване на информираността относно значението на образованието с обмен на добри практики.	Училищни ръководства, училищни настоятелства, местни общности и други заинтересовани страни	Всяка календарна година	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции; други източници на участващите институции.	Информационни кампании
1.6. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в екологични кампании и събития за отбелязване на дати от екологичния календар (Световен ден на водата, Световен ден на климата, Ден на Черно море, Ден на Земята, Ден на околната среда, Европейска седмица на мобилността и др.).	МОСВ, училища, други заинтересовани страни	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства в бюджета на МОСВ и на заинтересованите страни.	Брой проведени кампании, брой участвали ученици.
2. Развиване на общински политики				
2.1. Осигуряване подходяща физическа среда и места за децата в задължителна	общини, служби ГРАО, МВР	В съответствие с	В рамките на бюджетите на общините и от други	Дял на 5- и 6-годишните деца,

предучилищна и училищна възраст в училище.		разработените програми	техни източници.	включени в предучилищно възпитание и подготовка.
2.2. Използване на съществуващите бази данни за проследяване на опасността от формиране на рискови групи от ранно напуснали училището в общините.	метове, общински съвети, директори на училища;	Целогодишно по правилата на общината.	Не са необходими средства	Брой общини, използващи базата данни за проследяване формирането на рискови групи.
2.3. Засилване на контролните механизми на общините за намаляване дела на ранно напусналите училище.	Кметски служби ГРАО.МОН, общини, екипи за обхват, заинтересовани страни		В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции.	Дял на учениците, за които са положени грижи да не отпаднат; Дял на издирени отпаднали в задължителна училищна възраст и записани в училище.
3. Развиване на национални политики:				
3.1. Усъвършенстване на механизма на разпределение на средствата чрез формула за определяне на ЕРС на ниво ПРБ с цел гарантиране на минималния необходим ресурс за малките училища.	МОН, МК, ММС, МФ, други заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	Финансиране чрез единен разходен стандарт за едно дете и един ученик за определяне на средствата от държавния бюджет за дейностите по възпитанието, подготовката и обучението на деца и ученици в държавните и общинските училища, детски градини и	Брой малки училища с усъвършенстван механизъм.

			обслужващи звена в системата на образованието.	
3.2. Допълнително финансиране на дейности в детските градини и училищата за намаляване на риска от ранно напускане на образователната система.	МОН, общини, МЗ, др. заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	Финансиране със средства по Национални програми за развитие на средното образование и от ЕСФ.	Брой допълнително финансирани дейности
3.3. Разработване и реализиране на политики за интегрирано обучение на ученици със СОП, вкл. осигуряване на достъпна архитектурна среда.	МОН, общини, МЗ, др. заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	По национални програми за развитие на средното образование.	Дял на деца и ученици със СОП, включени в интегрирано обучение.
3.4. Подпомагане процеса на ефективно реализиране на целодневната организация на учебния процес за ученици от I до VII клас от средищните училища.	МОН, РУО, директори на Средищни училища, други заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции;	Брой ученици от I до VII клас, участващи в целодневната организация на учебния процес
3.5. Осигуряване на възможности за разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности.	МОН и и регионални програми	2023 - 2024г.	Проектни предложения,финансирани по НП и ЕСФ; други източници	Брой на обхванатите във и структурите
3.6. Подобряване на достъпа до образование чрез допълнителни социални мерки, вкл. безплатни учебници до завършване на средно образование; безплатен транспорт до завършване на средно образование за децата от населени места, в които няма училище и/ или детска градина.	МОН, МК, ММС, МЗХ,МТСП, други заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции; други източници.	Осигурени допълнителни социални мерки
3.7. Разширяване на възможностите за	МОН	2023 - 2024г.	Не е необходимо	Дял на учениците,

прилагане форми на обучение, различни от дневната чрез подобряване на нормативната база.			финансиране	участващи във форми за обучение, различни от дневната
3.8. Популяризиране на финансовите и социално-икономическите резултати от намаляване дела на ранно напусналите училище и връзката между изключването от образованието и социалното изключване, здравословните проблеми, престъпността, безработицата и др.	МОН, МП,МК,ММС, МЗХ, МЗ, общини, училища, заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	Финансиране със средства от ЕСФ.	Брой информационни кампании
II. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и превенция на ранното напускане на училище.				
1. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от ранно напускане на училище.	МОН, ВУ, РУО, училищни ръководства	2023 - 2024г.	Финансиране със средства по Национална програма „Квалификация“ и със средства от ЕСФ	Брой педагогически специалисти, преминали обучение за идентифициране и справяне със случаите на риск от ранно напускане на училище.
2. Привличане на млади учители и студенти от педагогически специалности в помощ на класния ръководител	МОН, ВУ, РУО, ръководства на училища	2023 - 2024г.	средства от ЕСФ	Дял на привлечените млади учители и студенти
3. Обмен на добри практики в детските градини и училищата и създаване на платформа за информиране.	МОН и заинтересовани страни	2023 - 2024г.	Държавен бюджет Програмно финансиране	платформа
4. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез мултимедийното му представяне – електронни уроци, тестове, задачи с елементи на игра и др.	МОН, преподаватели	2023 - 2024г.	Финансиране със средства от ЕСФ през новия програмен период; други източници	Брой електронни уроци и помагала

5. Осигуряване на училищата с хардуер и софтуер за използване на ИТ не само в учебния процес, но и извън часовете за децата, които нямат компютър в къщи.	МОН, общини, др. заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции; финансиране със средства по Национални програми.	Брой училища, осигурени с хардуер и софтуер
III. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата и учениците от уязвими етнически общности				
1. Реализиране на политики за преодоляване обособяването по етническа принадлежност на децата и учениците в групи и паралелки и недопускане на вторична сегрегация.	МОН, МК, ММС, МЗХ, РИО, общини, директори и други заинтересовани	2023 - 2024г.	Национални и оперативни програми	Брой ученици, включени в проекти
2. Подобряване на интеркултурното образование, вкл. за работа в мултикултурна образователна среда, чрез: - допълнителна подготовка на учители за работа в мултикултурна среда; - назначаване на помощник на учителя и помощник- възпитатели за работа в мултикултурна образователна среда.	МОН, МК, ММС, МЗХ, ВУ, директора на училището общини, други заинтересовани страни	В съответствие с плановете за квалификация на учители..	Средства в рамките на проект „Квалификация на педагогическите кадри“ по Програма РЧР; по Национални програми за РСО; други източници	рой учители, преминали допълнителна подготовка; Брой на назначените помощници на учителя и помощник- възпитатели за работа в мултикултурна образователна среда.
3. По-голям обхват за допълнително обучение по български език чрез използване на подходящи форми за допълнително обучение (консултации, работа по програми и проекти).	МОН, РУО, МК, ММС, МЗХ, местни власти, директор	2023 - 2024г.	Средства по Национални програми В рамките на планираните средства в бюджетите на	Дял на децата и учениците, включени във форми на допълнително обучение.
IV..Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности				
1. Развитие капацитета на учителите от общообразователните училища и детските градини за работа с учениците	МОН , РУО, ВУ, общини, директори на у-ща	2023 - 2024г.	Средства по Национални програми за развитие на средното	рой педагогически специалисти, преминали

сът СОП, както и на специалистите, работещи с ученици за прилагане на единна методика за оценяване на образователните им потребности; - Привличане на млади учители, както и студенти-стажанти от специалности за работа с деца и ученици със СОП.	и детски градини		образование; В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции;	обучение за работа с деца и ученици със СОП. Брой привлечени млади специалисти.
2. Подобряване на възможностите за обучение на деца със СОП в риск от отпадане : - изграждане на успешен модел за включване в общообразователната среда на ученици със специални образователни потребности; - осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности от специалистите от ресурсните центрове.	МОН, МК, ММС, МЗХ, директора на училища и детски градини, общини и други заинтересовани страни	2023 - 2024г.	Средства в рамките на програма "Развитие на човешките ресурси"; Планирани средства по бюджетите на РЦПППИ; други източници	Брой ученици, подпомогнати за включване в общообразователна среда. Брой специалисти, осъществяващи ресурсно подпомагане. Брой ученици, застрашени от отпадане, подпомогнати от съответните специалисти
ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1. Повишаване участието и ангажираността на родителите				
1.1. Популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за превенция на ранното напускане на училище.	Училищно настоятелство, обществен съвет, местни общности	2023 - 2024г.	Средства по Национални програми ;в рамките на планираните средства в бюджетите на участващите	Брой срещи Брой информационни кампании за популяризиране на положителните резултати.

1.2. Специални грижи за предотвратяване на ранните бракове и ранни раждания.	МОН, МЗ, заинтересовани страни на общинско ниво	Според Здравна стратегия за лица в неравностойно положени принадлежащи към етнически малцинства .	В рамките на планираните средства за дейностите в бюджетите на участващите институции.	Брой семейства, създадени от лица под 18 годишна възраст. Брой раждания във възрастовата група под 18 години.
1.3. Включване на родителите чрез родителските организации за повишаване на активността и сътрудничеството с учителите и училищното ръководство.	Училища и ДГ, родителски организации и общности	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства за дейностите в бюджетите на участващите институции.	
1.4. Информационни кампании сред родителите с привличането на образовани и реализирани в професията хора от общността.	Училища, детски градини, родителски организации и общности	2023 - 2024г.	Чрез средства от ЕСФ	Брой информационни кампании
2. Утвърждаване на индивидуалното и груповото наставничество				
2.1. Привличане на млади специалисти (психолози, социални работници, педагози, логопеди и др.) за подготовката на училищните екипи по прилагане на индивидуалното и груповото наставничество при оказването на помощ на деца, ученици, родители за преодоляване на трудности в образователен, социален или личен план на идентифицираните ученици в риск.	МОН, общинска администрация, териториални директори, родителски и ученически съвети и други заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции и чрез средства от ЕСФ.	Брой привлечени млади Специалисти. Брой реализирани дейности
2.2. Насочване на дейности по плана на	Директори, класни	2023 - 2024г.	Няма необходимост от	Брой реализирани

класния ръководител към идентифициране на ученици в риск и към индивидуалното им консултиране.	ръководители, управленски екипи		средства	инициативи
2.3. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици.	Директори, класни ръководители, ученически съвети	2023 - 2024г.	Няма необходимост от средства	Брой реализирани инициативи
3. Кариерно ориентиране и консултиране				
3.1. Изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация.	МОН, РУО, средни училища в региона, директори, ученици, учители,	2023 - 2024г.	Средства по програми и проекти	Брой ученици, включени в програми за кариерно ориентиране. Брой ученици, включени в програми за кариерно ориентиране.
3.2. Информационни кампании за популяризиране на ползата от придобиване на професионална квалификация като възможност за реализация при риск от ранно напускане на училище.	Директори, ученици, учители, заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции	Брой кампании; Тематични филми за кариерно ориентиране.
4. Прилагане на системи за ранно предупреждение				
4.1. Работа на екипите за обхват	Училища, ДГ, община, РУО, социални служби	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства за такива дейности в бюджетите на участващите институции,	
5. Развитие на занимания по интереси				
5.1. Максимално обхващане на децата в риск от отпадане в занимания по интереси.	МОН, МК, ММС, МЗХ, общини, училища	2023 - 2024г.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции,	Брой ангажирани деца в риск, обхванати в занимания

			със средства по Национални програми	
6. Подпомагане на ученици, застрашени от ранно напускане на училище по финансови причини				
6.1. Популяризиране на добри училищни практики за подпомагане на деца и ученици в риск.	МОН, РИО, директори и други заинтересовани страни	2023 - 2024г.	Няма необходимост от средства	Брой добри практики
ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1. Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на ранно напусналите				
1.1.Привличане на ранно напуснали за завръщане във формалната система чрез вечерна, задочна, самостоятелна, индивидуална и комбинирана форма на обучение.	МОН	2023 - 2024г.	Със средства по Национални програми	Брой реинтегрирани в образователната система.
2. Изграждане на национална система за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и/или информално учене				
2.1. Осигуряване на възможности на преждевременно напуснали за валидиране на компетентности, придобити в процес на неформално образование и/или самостоятелно учене.	МОН, МСП, социални партньори и др.заинтересовани страни.	2023 - 2024г.	Със средства по Национални програми	Брой с основно образование, валидирани знания.